

การปลูกแฝก

“...ให้ใช้หญ้าแฝกในการพัฒนา ปรับปรุงบำรุงดิน พื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมดำเนินการขยายพันธุ์ ทำให้มีกล้าหญ้าแฝกเพียงพอด้วย ที่สำคัญต้องไม่ลืมหน้าที่ของหญ้าแฝก ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเพื่อการรักษาดิน...”

พระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2546 ณ ศาลาเริง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

“...การปลูกหญ้าแฝก จะต้องปลูกให้ชิดติดกันเป็นแถวและวางแนวให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศ เป็นต้นว่าบนพื้นที่สูงจะต้องปลูกตามแนวขวางของความลาดชันและร่องน้ำ บนพื้นที่ราบจะต้องปลูกรอบแปลงหรือปลูกตามร่องสลัดกับพืชไร่ ในพื้นที่เก็บกักน้ำจะต้องปลูกเป็นแนวเหนือแหล่งน้ำ หญ้าแฝกที่ปลูกโดยหลักวิธีนี้ จะช่วยป้องกันการพังทลายของหน้าดิน รักษาความชุ่มชื้นในดิน เก็บกักตะกอนดินและสารพิษต่าง ๆ ไม่ให้ไหลลงแหล่งน้ำ ซึ่งจะอำนวยผลเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่และป่าไม้ ให้สมบูรณ์ขึ้น...”

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

แฝกเป็นกอแฝงธรรมชาติ หญ้าแฝกเป็นพืชที่มีระบบรากลึกแผ่กระจายลงไปในดินตรง ๆ เป็นแฝงเหมือนกอแฝง จึงช่วยยึดดิน ช่วยดักตะกอนดิน และรักษาหน้าดิน อีกทั้งยังช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดิน

การปลูกหญ้าแฝก ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝนเพราะน้ำฝนจะช่วยทำให้แฝกตั้งตัวได้เร็วและไม่ต้องดูแลมาก โดยปลูกเป็นแนวขวางตามความลาดชันเป็นแถว เว้นระยะระหว่างต้นห่างกัน 5 - 10 ซม. ปลูกริมทางน้ำและบนพื้นที่ลาดชันให้มากเพื่อช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

ใบแฝกยังมีประโยชน์ในการใช้มุงหลังคา ห่มคลุมดิน และเป็นปุ๋ย